

Column: Laagopgeleiden blijvend in focus

Een nieuwe lente, een nieuw begin. Na anderhalf jaar van voorbereidingen is TNO uit de startblokken gegaan met het onderzoeksprogramma Inzetbaarheid en Sociale Cohesie. Een programma over laagopgeleiden en onderkant arbeidsmarkt. Laagopgeleiden, David van Reybrouck betoogde al in 2008 dat zij te weinig vertegenwoordigd zijn in het politieke establishment. De stem van 'gewone' mensen wordt onvoldoende meegenomen en meegewogen: "In de diplomademocratie telt iemand die niet hoogopgeleid is niet langer mee". Die ondervertegenwoordiging van laagopgeleiden is er overigens ook in het wetenschappelijk onderzoek. Je komt ze als aparte doelgroep in de arbeid- en organisatiepsychologie nauwelijks tegen. Het lijkt wel alsof er niet in geïnvesteerd wordt.

Het is in die zin vergelijkbaar met de vrouwenstudies in de psychologie die in de jaren tachtig op kwamen. Tot dan was onderzoek vooral niet onderscheidend tussen mannen en vrouwen, alsof er geen verschil bestaat tussen de sexen en alle wetten generiek opgeld deden. Niets is minder waar. Zo ook voor laagopgeleiden. Alsof de manier waarop hoogopgeleiden in hun werk staan hét rolmodel is waar iedereen zich aan moet spiegelen.

De investeringen van de meeste bedrijven in hun personeel is vooral in de hoogopgeleiden, in de leidinggevenden, in managementdevelopment. Het bedrag dat hieraan jaarlijks wordt uitgegeven is in ieder geval vele malen hoger dan aan laagopgeleiden development.

Ondertussen wordt wel alom geroepen dat iedereen moet meedoen. En terecht. De kans echter om (blijvend) mee te doen is voor laagopgeleiden aanzienlijk kleiner dan voor hoogopgeleiden. Om die kans te vergroten moet er meer inzicht komen in de factoren die dit meedoen op de arbeidsmarkt faciliteren. Meer mensen die een plek vinden en kunnen behouden die bij hen past. We gaan er de komende vier jaar mee aan de slag.

Roland Blonk, TNO, maart 2011

